

РЕШЕНИЕ

№ 17104

гр. София, 05.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в публично заседание на 29.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **13361** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Настоящото дело е образувано след като с Решение № 12943 от 16.12.2025г. по адм.д № 4661/2025г. на Върховния административен съд (ВАС) е обезсилено решение № 4858 от 12.02.2025г. по адм.д № 8683/2024г. по описа на Административен съд София-град (АССГ).

Делото е образувано по искова молба на Р. Н. С. срещу Столична дирекция на вътрешните работи, с която иска ответникът да бъде осъден да му заплати обезщетение за причинени неимуществени вреди – унижение, неудобство, нарушаване чувство за справедливост, психически стрес и дискомфорт, състояние на безнадеждност и депресия, загуба на желание за контактуване, нарушение на съня - в размер на 50 000 лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 14.10.2023 г. до окончателното изплащане. Твърди, че вредите са настъпили в резултат на незаконосъобразното действие на ответника – отнемане на свидетелството му за управление на МПС, извършено на 28.08.2022г. със заповед № 3417/28.08.2022г. за налагане на принудителна административна мярка по чл. 171, т1., б „б“ от Закона за движение по пътищата (ЗДвП).

С молба от 13.04.2024г. ищецът е уточнил, че заповед № 3417/28.08.2022г. не е отменена, поради което като основание на иска са посочени незаконосъобразните действия на ответната страна. Със същата молба е посочено, че ищецът твърди, съгласно чл. 204, ал. 3 АПК, че вредите са причинени от нищожен административен акт, незаконосъобразността на който моли да бъде установена от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. С молба от 26.01.2026г. ищецът е уточнил, че предявява два иска в условията на евентуалност – за вреди от незаконосъобразни

действия на ответника по отнемане на свидетелството на ищеца за управление на МПС, извършено със Заповед № 3417/28.08.2022г. и при условията на евентуалност – от нищожен административен акт - Заповед № 3417/28.08.2022г.

Към първоначалната искова молба са приложени писмени доказателства по опис. Направени са и искания за събиране на доказателства.

В писмен отговор ответникът Столична дирекция на вътрешните работи, (СДВР) оспорва исковата молба, излага доводи за липса на елементите, предвидени в закона, за ангажиране отговорността му по реда на ЗОДОВ. В условията на евентуалност оспорва по основание и размер исковите. Претендира юрисконсулско възнаграждение, прави възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение. Не излага становище по доказателствените искания в исковата молба.

Представителят на СГП дава заключение, че искът е основателен, а размерът му следва да бъде определен по справедливост.

Административен съд София-град, като обсъди събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

От представените по делото доказателства се установява, че на 28.08.2022г. на ищеца Р. Н. С. била издадена Заповед № 3417/28.08.2022 г. за прилагане на ПАМ по чл. 171. т. 1. б. "б" от ЗДвП - временно отнемане на свидетелството за управление на МПС до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 18 месеца, във връзка със съставения на С. на 28.08.2022г. акт за установяване на административно нарушение (АУАН) № 45922/28.08.22г. за това, че е управлявал лек автомобил Ш. С. с ДКН СВ 1841 МХ, като при извършената проверка с техническо средство Drug Test 5000 с инв. № ARMF 0097 бил отчетен положителен резултат за употреба на кокаин. Издаден му бил талон за медицинско изследване с № 0086428 за Военно-медицинска академия, тъй като в АУАН е констатирано нарушение по чл. 5. ал. 3. т. 1, пр. 2 от Закона за движение по пътищата. От дадената кръвна проба в болница Военно-медицинска академия (ВМА) - [населено място], при извършената химико-токсикологична експертиза не се установило наличие на алкохол и наркотични вещества. Въз основа на този резултат било издадено Постановление от 06.10.2023г. на прокурор от Софийска градска прокуратура (СРП) за прекратяване на образуваното наказателното производство по ДП № 1216/2022г. по описа на 07 РУ-СДВР. пр.пр. № 32724/2022г. по описа на СРП. От събраните доказателства се установява, че полицейски служители са съпроводили С. до болницата, където е дал проби кръв и урина за изследване. В предоставените проби не се е установило наличие на алкохол и наркотични вещества, поради което прокурор С. при СРП е прекратил наказателното производство, водено по досъдебно производство №1215/2022г. по описа на 07 РУ - СДВР за престъпление по чл.343б, ал.3 от НК. Предвид наличието на съставен акт за установяване на административно нарушение срещу Р. Н. С., материалите по делото с прокурорското постановление са изпратени на ОПП - СДВР, с оглед преценка относно наличието или липсата на данни за извършено административно нарушение по Закона за движение по пътищата, като за предприетите евентуално действия СРП да бъде уведомена.

Ищецът твърди, че от 28.08.2022г. до 14.10.2023г., когато е влязло в сила постановлението за прекратяване на наказателното производство е бил лишен от правоуправление на МПС, което довело до сериозно психическо напрежение, състояние на безнадеждност и депресия, сънят му сериозно се нарушил, коренно се променил като личност, загубил авторитета си сред близките, вследствие неправомерното му обвиняване в шофиране след употреба на наркотици.

С първоначалната искова молба е представен АУАН №45922/28.08.2022г., заповедта за налагане на ПАМ по чл.172, ал.2, т.3 от ЗДвП и молба от 22.05.2023г. от ищеца до СРП, с която се иска

наблюдаващият прокурор да приключи разследването, тъй като са изтекли около 9 месеца от датата, на която е съставен АУАН на С. - 28.08.22г. и е било отнето СУМПС, а експертизата неизвестно защо не е готова.

Като доказателства са приети също административната преписка по издаване на заповед № 3417/28.08.2022г. за прилагане на принудителна административна мярка (ПАМ) по чл. 171, т.1, б. "б" от ЗДвП, както и досъдебно производство № 3382 ЗМК 1215/2-22г. по описа на 07 РУ - СДВР, прокурорска преписка № 32724/2022г. по описа на СРП, ведно с наблюдателните материали.

В съдебно заседание е разпитан свидетелят Р. Н. С. – брат на ищеца. Свидателят заявява, че работата на брат му Р. Н. Н. е свързана с шофиране и отнемането на свидетелството за управление на МПС му създадо затруднения и го спирало да работи, което наложило да се ограничава и финансово. Авторитетът му паднал пред хората, които разбрали, че той има положителен тест за наркотици. Имал проблеми със съня. Карал се с приятелката си. Започнал да излиза по-рядко. Авторитетът и самочувствието му били накърнени.

Установената фактическа обстановка не се оспорва от страните.

При така установените факти и събраните по делото доказателства съдът прави следните правни изводи:

Относно допустимостта на исквете:

Исковете са с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ във вр.чл.203 и сл. от АПК, предвид изложените фактически обстоятелства в исквата молба, че ищецът е неблагоприятно засегнат и е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в психическо напрежение, безнадеждност, депресия, нарушение на съня, лошо настроение, нежелание да контактува, загуба на авторитет, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразни действия по отнемане на свидетелство за управление на МПС, в условия на евентуалност от нищожна заповед за налагане на ПАМ, издадена от И. А. П. на длъжност младши автоконтрольор, 02 група, 02 сектор в отдел "Пътна полиция" при СДВР.

Съобразно разпоредбата на чл. 205 от АПК, искът е предявен срещу юридическо лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие, се твърди, че са причинени вредите – Столична дирекция на вътрешните работи. По изложените съображения исквете са допустими в производство по реда на чл.203 и сл. АПК и подсъдни на Административен съд София-град, съобразно чл. 7 ЗОДОВ.

Относно основателността на исквите претенции съдът намира следното:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне отговорност за дейност на ответника, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва да са налице трите елемента от правопораждащия фактически състав: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между вредите и незаконосъобразния акт, действие или бездействие. Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите.

Съобразно разпоредбата на чл.154, ал.1 ГПК, всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. Така разписаната в закона доказателствена тежест е указана на страните.

Относно искът за обезщетение на неимуществени вреди от незаконосъобразни действия на ответника по отнемане на свидетелството на ищеца за управление на МПС, извършено със Заповед № 3417/28.08.2022г.:

На основание чл. 204, ал.4 АПК, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетението.

Действията на служителите на отдел "ПП" СДВР по отнемане на свидетелството за управление на МПС са свързани с упражняване на властнически правомощия, осъществяват се в изпълнение на закона от административни органи, поради което са при осъществяване на административна дейност.

Незаконосъобразно е това действие на административния орган или длъжностните лица, което се предприема без правно основание - нормативен или административен акт.

От събраните по делото доказателства не се установи наличие на незаконосъобразни действия на служители на ответника, изразяващи се в отнемане на свидетелството за управление на МПС на ищеца. Напротив, от събраните по делото доказателства се установява, че свидетелството за управление на МПС на ищеца Р. Н. Н. е отнето със Заповед № 3417 от 28.08.2022г., на основание, чл. 22 от ЗАНН, във вр. с чл. 171, т.1, б. "б" от ЗДВП временно до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от 18 месеца. Между страните няма спор, а и от събраните по делото доказателства не се установява заповедта да е обжалвана и отменена като незаконосъобразна. Заповедта е връчена на ищеца на същата дата, а както е посочено и в самата заповед, в чл. 172, ал. 6 от ЗДВП е допуснато предварително изпълнение на заповедта. От изложеното следва, че действията на служителите на ответника се основават на издадения административен акт и на закона - ЗДВП, поради което не е налице първата предпоставка за ангажиране на отговорността на ответника по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, а именно наличие на незаконосъобразни действия от страна на служители на СДВР.

При липсата на тази предпоставка - незаконосъобразно действие при или повод изпълнение на административна дейност - е излишно да се обсъждат останалите предпоставки, доколкото, за да възникне отговорността на ответника, следва да са налице кумулативно елементите от фактическия състав и при липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

Поради изложеното, искът на Р. Н. С. срещу СДВР за обезщетение за неимуществени вреди, причинени от незаконосъобразни действия е неоснователен и следва да бъде отхвърлен. Предвид неоснователността на главния иска, неоснователна е и претенцията за присъждане на лихви върху главницата.

В условията на евентуалност ищецът претендира присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, причинени от нищожен административен акт - Заповед № 3417/28.08.2022г.

На основание чл. 204, ал.3 АПК, когато вредите са причинени от нищожен административен акт, незаконосъобразността на акта се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение.

В АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове. В доктрината и съдебната практика е възприето, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 от АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Съобразно това, нищожен се явява само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че изначално не е в състояние да породи правните последици към които е насочен. Липсата на компетентност на органа, издал акта е винаги основание за неговата нищожност. В случая Заповед за налагане на ПАМ № 3417/28.08.2022г. е издадена от компетентен орган - младши автоконтролор в отдел "ПП" при СДВР И. П., съгласно заповед №

513з-2507/21.04.2015г. и заповед № 513з-1618/26.02.2018г. на директора на СДВР и заповед № 8121з-1524/09.12.2016г. на министъра на вътрешните работи.

Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление. В случая оспорваната заповед е издадена в писмена форма и съдържа необходимите реквизити, включващи фактически и правни основания за издаването ѝ и следваща от тях ясна разпоредителна част, поради което съответства на предвидената форма за издаване на административни актове от съответния вид.

Нарушенията на административнопроизводствените правила са основания за нищожност, само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление. Въз основа на установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав намира, че не са допуснати нарушения на административно производствените правила, които по сила и интензитет да опорочат заповедта за налагане на ПАМ до степен нищожност.

Като правило, нарушенията на материалния закон, касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора – т.е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Поради това, единствено пълната липса на предвидените в приложимата материалноправна норма предпоставки за издаване на акта би довело до нищожност на посоченото основание. В случая, не се установява наличието на порока материална нищожност спрямо визираната заповед, доколкото е издадена на валидни правни основания, съответно: чл. 22 от ЗАНН във вр. с чл.171, т.1, б. „б“ от ЗДвП.

Наложената ПАМ е в съответствие с целта на закона - наложена е, за да се осигури безопасност на движението по пътищата в случай, в който има съмнения, че водачът е употребил наркотични вещества.

Съгласно трайната практика на АССГ в случай като настоящия, когато след положителен тест за употреба на наркотични вещества, се установи отрицателен кръвен тест, заповедта за налагане на ПАМ се отменя като незаконосъобразна, а не се обявява за нищожна. Отмяната на заповедта като незаконосъобразна може да стане единствено, ако бъде обжалвана в срока по чл. 149, ал.1 АПК, което не е сторено. По изложените съображения, Заповед за налагане на ПАМ № 3417/28.08.2022г., издадена от компетентен орган - младши автоконтрольор в отдел “ПП” при СДВР, не е нищожна и искането за прогласяването ѝ за такава следва да бъде отхвърлено като неоснователно.

С оглед липсата на нищожен административен акт, не е налице първата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника - незаконосъобразен административен акт. В настоящия случай липсва нищожен или оттеглен, нито отменен административен акт, поради което хипотезата на чл.204, ал.3 не е налице и исковата молба следва да се отхвърли изцяло.

При този изход на делото, на основание чл. 10, ал.4 от ЗОДОВ, на СДВР следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 153,39 евро (300 лева), определен по чл.25, ал.1 от НЗПП, вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ за трите съдебни инстанции съгласно чл. 226, ал.3 АПК.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Първо отделение, LXV състав,

РЕШИ:

ОТВЪРЛЯ иска на Р. Н. С. срещу Столична дирекция на вътрешните работи за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 50 000 лева, ведно със законната лихва върху главницата считано от 14.10.2023 г. до окончателното

изплащане, причинени от незаконосъобразното действие на ответника – отнемане на свидетелството му за управление на МПС, извършено на 28.08.2022г.

ОТХВЪРЛЯ искането за обявяване за нищожна заповед № 3417/28.08.2022г. за налагане на принудителна административна мярка по чл. 171, т1., б „б“ от Закона за движение по пътищата, издадена от младши автоконтрольор в отдел “ПП” при СДВР.

ОТХВЪРЛЯ иска на Р. Н. С. срещу Столична дирекция на вътрешните работи за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 50 000 лева, ведно със законната лихва върху главницата считано от 14.10.2023 г. до окончателното изплащане, причинени от нищожен административен акт - Заповед № 3417/28.08.2022г. за налагане на принудителна административна мярка по чл. 171, т1., б „б“ от Закона за движение по пътищата, издадена от компетентен орган - младши автоконтрольор в отдел “ПП” при СДВР.

ОСЪЖДА Р. Н. С. от [населено място] да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи разноски в размер на 153, 39 (сто петдесет и три евро и тридесет и девет цента) евро.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му

СЪДИЯ: